

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrtletja 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; ako sadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVII.

V Ljubljani 11. grudna 1874.

List 50.

Koledar za naslednji teden.

Gruden. — December.

13. Nedelja III v adventu. Evangelij: „Janez pové, da on ni Kristus“. (Jan. 1.) — Sv. Lucija, devica in sprič., hči plemenitih in bogatih staršev v Sirakuzah, velikem mestu v Siciliji. Svojega očeta je Lucija zgođe zgubila. Njena mati Evtihija jo je v keršanstvu podučevala, in v strahu Božjem odgojevala. Lucija je svoje vedno devišstvo zgodaj Kristusu obljubila, pa tega svoji materi ni povedala. Ko devica odraste, jo mati v zakon obljubi bogatemu in imenitnemu mladenču, ta pa je bil malikovavec. Lucija se možitve silno prestraši, in prosi Boga, naj ji iz te zadrege pomaga. Evtihija dobi kervotočno bošesen, zdravniki ji ne morejo pomagati. Lucija pregovori svojo mater, da greste v Katanijo na grob sv. Agate zdravja prosit. Lucija se na grobu sv. Agate zamakne, in ta svetnica se ji prikaže, rekoč: „Ljuba sestra moja! zakaj mene prosiš tega, kar lahko sama svoji materi zadobiš?“ Lucija se spreumé in zakliče: „Mati, mati! ozdravljeni ste“. Lucija pové svoji materi, da se je s Kristusom zaročila, in jo prosi, naj dá za uboge doto, ki ji jo je namenila dati, ko bi mladenca vzela. Mati ji odgovori: „Ljuba moja hči! po moji smerti je vse tvoje“. Lucija ji odgovori, da je milošnja v življenji podeljena Bogú bolj dopadljiva, kakor milošnja po smerti, ker človek le to dá, kar seboj ne more vzeti. Pridite domú, in mati začne svoje posestva prodajati in milošnjo deliti. Mladeneč to vidi, pa tudi zvé, da ga Lucija noče vzeti, jo zatoži Paskaziju, mestnemu sodniku, da je kristjana in bogove zaničuje. Lucija pred sodnikom mu moško in z nebeško modrostjo odgovarja. Sodnik ji reče: „Mene ne boš s svojimi čenčami pre-tantala; jaz se deržim cesarske postave“. Devica mu odgovori: „Ti se deržiš cesarske postave, jaz pa Božje; ti se bojiš umerljivega cesarja, jaz pa neumerljivega Boga“. Sodnik: „Le malo govôri, ko te bom ukazal pretepati, ti bo kmalo besedi zmanjkalo“. Lucija: „Božjim služabnikom besedi nikoli ne zmanjka, ker sv. Duh iz njih govori“. Sodnik: „Ali je sv. Duh tudi v tebi?“ Lucija: „Kdor čisto in pobožno živi, je tempelj sv. Duha“. Sodnik: „Ukazal bom te v sramotno hišo peljati, da te sv. Duh zapusti“. Devica: „Če me zoper mojo voljo ukažeš oskrnjati, mi bo moja čistost dvojna krona“. Sodnik ukaže devico peljati v sramotno hišo; rabeljni pa je ne morejo z mesta premakniti. Ovijejo jo z vervjo, vole in konje vprežejo, pa je tudi ne premaknejo. Malikovavci vpijejo: „Čararija, čararija!“ kristjani pa kličejo: „Moč Božja je to!“ Oslepljeni sodnik ukaže nato okrog device hoste nakopičiti, njo pa z

oljem in emolo oblit in zažgati; plamen vso ogerne, in ji čez glavo šviga, ona pa nepoškodovana stoji. Ljudstvo vpije: „Velik je Bog kristjanov!“ Sodnik se boji hrupa, toraj ukaže devici vrat z mečem prebosti. Lucija vsa v kervi prerokuje, da bota cesarja Dioklecijan in Maksimijan svoje krone in življenje kmalo zgubila, cerkev Božja pa bo mir imela. Devica klečé izdihne svojo sveto dušo 13. grudna l. 304. Lucija je bila v Sirakuzah pokopana, na morišu pa je bila lepa cerkev zidana, ko je bilo preganjanje kristjanov nehalo.

Vodilo sv. Lucije: „Ti, sodnik, se deržiš cesarske postave, jaz pa se deržim postave Božje“. — To vodilo velja, kadar bi se kaj tacega zapovedalo, kar je zoper Božjo in cerkveno postavo.

Sa. Evatracij, Avksencij, Evgenij, Marčarij in Orest sprič.; sv. Jošt spoz.; sv. Otilija devica.

14. Ponedeljek. Sv. Nikazij, škof in sprič., je bil sin pobožnih staršev na Francoskem. Nikazija 20 dni starega nese bogaboječa mati v cerkev pred altar Marije prečiate Device, ter ga njenemu varstvu zroča. Pri tej priliki se detetu razveže jezik in prav umevno izgovori besede: „Češena Marija“. Posihmal je imel Nikazij vedno v ustih angeljevo češenje, in je bil zvest služabnik Matere Božje. Ko je bil zvoljen škof v Remu, je na čast presveti Devici lepo cerkev zidal. Skerbní viši pastir je sebi izročene ovčice neutrudoma učil in k pokori opominjal; one pa si njegovega ljubeznjivega opominjevanja niso hotle k sercu jemati. Sveti škof jim napoveduje šibe Božje, one pa so oterpnjene ostale. V 5. stoletji so divje trume nevernikov iz Nemškega prihrumele tudi v Rem in so po mestu ropale. Sveti škof preserčno opominja ljudstvo k poterpežljivosti in stanovitnosti v sveti veri. S tem pa razdraži divjake, ki nanj planejo in mu glavo odsekajo, njegovi sestri pa iz hudobnega, nečistega namena zanesejo. Sveta devica Evtropija njih namen spozná in jim naravnost reče, da hoče rajše umreti, kakor zgubiti sveto čistost. Komaj je te besede izrekla, jo potolčejo do mertvega.

Vodilo za opominjevanje k pokori: „Danes (ki je še čas gnade in usmiljenja Božjega), ko njegov (Gospodov) glas slišite, nikar ne zakerkujte svojega serca“. (Ps. 94, 8.)

Sv. Evtropija dev. sprič., sestra sv. škofa Nikazija; ss. Arzenij, Izidor in deček Dioskor spr.; sv. Viator šk. sprič.; sv. Pompej šk. spoz.

15. Torek. Sv. Acepsima škof sprič. in njegova tovarša sprič. Perzijanski kralj Sapor je 40 lét vladal in zapovedoval kristjane grozovito mučiti in mo-

riti, če ne bojo hotli ognja in solca moliti. Zadnje leto svojega vladanja je dal svojim deželnim poglavarjem in oblastnikom še ostrejšo povelje, vse kristjane, zlasti pa škofe in duhovne poloviti in pomoriti. Zagrabljen je bil Acepsima, škof v mestu Honitu, častitljiv starček pri 80 letih, pa še krepke postave, in je bil vklenjen peljan v Arbelo pred deželnega poglavarja. Sodnik mu reče: „Slišim, da povelju kralja vsih kraljev nasproti ravnáš in učiš; je li to res?“ Škof: „Res je, res, ker oznanjujem edinega, pravega Boga, in opominjam ljudstvo, naj zapusti hudobne pota, in se obrne k edinemu Bogu.“ Sodnik: „Na zbiranje ti je dano, ali se moraš svoji veri odpovedati, ali pa po grozovitih mukah umreti.“ Škof: „Svoji veri, v kateri sem izrejen in sem v nji našel zveličanje svoje duše, se ne bom nikoli odpovedal, rajše si izvolim smert.“

Sodnik ga ukaže grozovito bičati in v ječo peljati. V to ječo sta bila veržena mašnik Jožef in dijakon Ajtilaha. Po triletnem strašnem terpljenju v ječi so bili vsi trije poklicani pred naj višega deželnega poglavarja, in ta jih nagovori in pravi: „Stari možje ste, in vidim, da ste terpeli v ječi veliko; toraj vam svetvam, rešite si življenje grozovite smerti, bodite kralju vsih kraljev pokorni, in molite solnce!“ Škof mu odgovori: „Mi se smerti ne bojimo, naše telesa so v tvoji oblasti, svoje duše pa Bogu izročimo.“ Poglavar ukaže, naj 15 mož škofa za desno roko vleče, 15 pa za levo, dva pa naj razpetega bičata, eden po herbtu, drugi pa po persih in trebuhu. Sveti škof med bičanjem kliče: „Postavo hudobnega kralja studim, postave Božje pa se zvesto deržim.“ Ko ne more nič več govoriti, in ko zraven stoječi vpijejo, naj spolni kraljevo voljo, sveti škof z glavodnikava: „Ne, ne!“ Sveti Kristusov junak izdihne dušo l. 380. Tudi serčna tovarša sta dosegla s škofom vred mučeniško krono.

Vodilo sv. Acepsima in njegovih tovaršev: „Mi smo v sveti veri našli mir in pokoj svojemu sercu in zveličanje svojim dušam, toraj je ne bomo nikoli zatajili.“ — Kdor vero zgubi, zgubi dušni mir in pokoj, pa tudi večno zveličanje. —

Ss. Irinej, Anton, Teodor, Saturnin in Viktor; sv. Kristjana dekla, čudodelnica.

16. Sreda kvaterna. Post. Sv. Evzebij, škof sprič., sardinski rojak, v Rimu lektor ali bravec, je bil po Božjem sklepu izvoljen škof v Verčelah v Piemontu; poslani volivci namreč, ki ga poprej niso nikoli vidili, berž ko so ga ugledali, so ga zvolili škofa. Tisti čas se je arijanska kriva vera in brezbožnost po vsem Laškem močno razširjala, Evzebij škof pa jo je takó junaško zatiral, da je bil stiskanemu papežu Liberiju velika tolažba in podpora zoper arijance. Liberij spozná, da Evzebija Duh Božji vodi, in v njem gori, ga pošlje s svojimi poslanci vred do cesarja Konstancija, da naj od njega prosijo pomoči v verskih zadevah, in naj bi se poklicali škofje v zbor, ter vravnali homatije v cerkvi Božji. Bil je sklican cerkveni zbor v Milanu. Papeževi poslanci so tudi Evzebija poklicali v zbor, v katerem je bilo več arijanskih škofov. Evzebij v zboru reče, da naj najpredjenja divjanje arijancev zoper svetega Atanazija, in da naj vsi zbrani škofje določila vesoljnega cerkvenega zbora v Niceji podpišejo in se jim podveržejo, in po tem naj se še le druge reči vravnajo. To pa je arijanske škofe tako razdražilo, da cesarja prosijo in nakajfajo, da naj Evzebija v pregnanstvo pošlje. Evzebij je bil tedaj tiran čez morje v jutrovo deželo v mesto Scitopol, kjer je lakoto, žejo, pretepanje in druge grozovitosti preterpel zavoljo svoje stanovitne vere v Kristusovo Božjo naturo. Odtod je bil tiran v Kapadocijo in poslednjič v gornji Egipt, kjer

je poterpežljivo prenašal mnoge težave pregnanstva do smerti cesarja Konstancija. Po njegovi smerti se je smel vrniti v svojo škofijo, pa je še na Jutrovem mnoge arenje obiskoval, ter jih v pravi veri poterdoval. Poslednjič je došel skozi Ilirijo na Laško in v svojo škofijo. Povsod so ga sprejemali slovesno in z naj večim veseljem. Evzebij je v Verčelah sicer v miru sklenil svoje življenje ob času cesarja Valentinijana, katoliška cerkev ga je pa vender prištel med svete spričevavce, zavoljo njegovega mnogega v pregnanstvu junaško prestelega terpljenja za sveto vero.

Vodilo. „Naj živim, ali naj umerjem, deržal se bom katoliške vere, ker le samo ona mi kaže pravo pot v nebesa, ne pa zmota in laž.“ —

Trije mladenči, Ananija, Azarija in Misael v razbeljeni peči; ss. Naval in Agrikola spr.; sv. Albina dev.

17. Četertek. Sv. Olimpija vdova je bila rojena v Carigradu okoli l. 368. Zgodej je bila zgubila svoje nevérske starše, in bila je dedinja njih nezmernega bogastva. Nje stric Prokop, bliženj sorodnik cesarske družine, je bil njen varh (jerob), in jo je zročil v izrejo pobožni gospej Teodoziji, sestri svetega škofa Amfiloha. Teodozija, bogaboječa in modra gospá, je ravnala z njo kakor s svojim lastnim otrokom. Olimpija, od Boga obdarovana z lepimi telesnimi in dušnimi zmožnostmi, je v vednostih in čednostih hitro rastla, zlasti ker je imela pred očmi zgled svoje pobožne odgojiteljice in nauke svetega Gregorija z Nise. V svojem 16. l. se je omožila z Nebridijem, oskerbnikom cesarskih posestev in poznejšim poglavarjem v Carigradu. Oba sta pobožno in srečno živela v zakonskem stanu; Nebridij pa je že čez 20 mesecev šel v boljše življenje, in je še deviško Olimpijo zapustil žalostno vdovo. Mlada, bogata in razumna vdova je imela veliko snubačev, med njimi je bil tudi Elpidij, stric cesarja Teodozija. Ona pa mu je naravnost rekla, da ne pozná nobenega družega ženina, kakor Jezusa Kristusa. Rekla je: „Ko bi bil Bog hotel, naj v zakonskem stanu živim, bi ne bil mojega možá k sebi poklical.“ S tem pa se je sicer dobremu cesarju tako zamerila, da ji je oskerbovanje njenega posestva vzel, in ga deželnemu poglavarju zročil. Ta pa ji je — od Elpidija nadražen — še celo pogovore s škofom prepovedal, ker je menil, da ji je škof odsvetoval zakon. Olimpija to krivično ravnanje voljno prenaša, in piše cesarju pismo, v katerem se prav lepo zahvaluje, da ji je toliko skerb s časnim premoženjem vzel, da lože Bogu služi in za zveličanje svoje duše skerbi. To pismo pobožnega cesarja Teodozija takó močno gine, da ji zopet dovoli prosto gospodovati s svojim posestvom in z obilnimi prihodki. Olimpija je svoje obilne prihodke obračala v podporo ubogim vdovam, zapušnim sirotam, bolnim in od starosti oslabljenim, tudi je odkupovala sužnje, velik del svojega premoženja pa je dala bolnišnicam, samostanom, ubogim duhovnom in cerkvam, ker priskerbovala je cerkvene posode in oblačila.

Prišle so pa zanjo britke ure. Nje duhovni vodnik sv. Krizostom, patrijarh v Carigradu, je bil odpeljan v pregnanstvo, v veliki cerkvi so ga vjeli, Olimpija, dijakonisa — služabnica v cerkvi — je bila pričujoča, le z veliko silo so jo od njega odtergali. Komaj so sv. Krizostoma odpeljali, že je ta cerkev pogorela. Tudi Olimpija je bila tega požara obdolžena. Sodnik Optat jo pred sodbo pokliče, rekoč: „Zakaj si zažgala cerkev?“ Olimpija mu odgovori: „Moje življenje te lahko prepriča, da te hudobije nisem storila. Kdor je toliko denarjev za prenovljanja cerkvá obrnil, ne bo cerkvá požigal.“ Sodnik jo zastran tega dalje ne nadlega, očita pa ji, da s pregnanim škofom Krizostomom derži, in

noče občeovati z novim škofom Arcijem. Olimpija mu odgovori: „Z vrinjenim škofom ne bom nikoli občeovala ter ga za pravega škofa imela, ker je to zoper mojo vest“. In ravno zato je bila Olimpija sovražena, preganjana, zaničevana in obrekovana. Njene posestva so se očitno prodajale, nje pristave je derhal ropala, še celo njena lastna družina, kateri je naj več dobrot skazovala, jo je črnila. Olimpija pa je vse te krivice molče voljno prenašala. — Paladij, popisovavec njenega življenja, piše: „Ta sveta žena, ki je vse posvetno zaničevala, vse krivice in obrekovanja voljno terpela, in zavaljo časti Božje tudi svoje življenje v smertno nevarnost postavljala, si je posebno mesto med svetimi spoznavci zaslužila.“ — Nje spominj katoliška cerkev danes obhaja.

Vodilo. „Ne spravljajte si zakladov na zemlji, kjer jih rija in molj končá, in kjer jih tatje izkopljejo in ukradejo. Temuč zbirajte si zaklade v nebesih, kjer jih ne končá ne rija ne molj, in kjer jih tatje ne izkopljejo in ne ukradejo.“ (Mat. 6, 19. 20.) —

Sv. Lazar, škof v Masiliji na Francoskem, brat Marije Magdalene in Marte, ki ga je bil Kristus v življenje obudil; sv. Sturmijski opat; sv. Vivina dev.

18. Petek kvaterni. Post. Praznik pričakovanja blažene Device Marije. Bog je našim prvim staršem precej po njih storjenem grehu obljubil poslati Odrešenika, kateri bo kači — satanu — glavo sterl. To obljubo je Bog večkrat svetim očakom ponavljal, ter je po prerokih Izraelovemu ljudstvu prihodnjega Mesija oznanjeval. Blizu 800 let pred njegovim prihodom je po svojem preroku Izaiju kralju Ahazu rekel: „Glejte, Devica bo spočela in Sinu rodila, in njegovo ime se bo imenovalo „Emanuel“, to je: „Bog z nami“. (Jz. 7, 14.) — Vsi pravični starega zakona so zdihovali po tem Emanuelu — Mesiju — Rešeniku, ter so ga preserčno želeli, rekoč: „Rosite ga nebesa od zgorej, in oblaki dežite Pravičnega; odpre naj se zemlja in naj rodi Zveličarja!“ Z vsimi pravičnimi je zdihovala tudi Marija po Zveličarju, pa še toliko bolj, ker je bila njegova Mati. Ta praznik se imenuje tudi: „Sveta Marija O“, ker sv. katoliška cerkev že v prvih večernicah tega praznika in po tem sedem dni zaporedoma zdihuje po Zveličarju v posebnih sedmerih antifonah (predpevih), ki se začenujajo s čerko „O“. 1. O Mladrost... pridi i. t. d. 2. O Adonaj (Gospod)... pridi i. t. d. 3. O Korenina Jesetova... pridi i. t. d. 4. O Ključ Davidov... pridi i. t. d. 5. O Vzhod... pridi i. t. d. 6. O Kralj narodov... pridi i. t. d. 7. O Emanuel, Kralj in naš postavodajavec, pričakovanje narodov, in njih Zveličar: pridi naš zveličat, Gospod naš Bog!

Ljubi kristjani! zdihujmo tudi mi verni po zgledu Marije Device s katoliško cerkvijo vred po Zveličarju, pa z dušo v zakramentu sv. pokore očistno. —

Ss. Rufin in Zozim sprič.: ss. Teotin in Bazilijan spr.; sv. Gracijan škof spoz.

19. Sabota. Post. Ss. Jona in Barakizij, brata sprič., sta bila ob času perzijskega kralja Saporja, gozovitega preganjavca in morivca kristjanov, zagrabljena in pred sodnika peljana. Sodnik jima reče: „Zarotim vaji pri našem kralju vsih kraljev, spolnujta njegovo voljo, ter klečé molita solnce, ogenj in vodo“. Odgovorila sta mu: „Pred vsim drugim vedi, o sodnik! kdo je kralj vsih kraljev, Gospod nebés in zemlje, ki je solnce, ogenj in vodo vatvaril, njega edinega, pravega Boga mi kristjani molimo: tvoj kralj je reven človek, ki bo umerl, naš Kralj in Bog pa nikoli ne umerje“. Ko sodnik sliši besede: „tvoj kralj je reven človek, ki bo umerl“, se silno razserdi, in ukaže prinesiti ternjevih vej, loči pa Barakizija od Jona, ter misli, da bode po-

samna ložej preveril. Ko Jona stanovit v veri ostane, ga sodnik ukaže sleči, s ternjevimi šibami pretepati, in po tem na led peljati, kjer je vso noč bival. Sodnik Barakizija k sebi pokliče, ter ga nagovori: „Boš li mōlil naše bogove, kakor tvoj tovarš?“ Barakizij mu odgovori: „Z lažmi me ne boš nikoli prekanil; moj brat ni tako preslepljen, da bi stvari molil; on moli z menoj vred živega Boga, stvarnika nebés in zemlje“. Sodnik ga ukaže mnogoterno in strahovito terpinčiti, mu poslednjič smole in žepla v usta viliti. Barakizij izdihne dušo in doseže mučeniško krono. Sodnik pokliče Jona in mu reče: „Glej, tvoj tovarš se je že odpovedal“. Jona mu odgovori: „Vem, da se je odpovedal budiču in njegovim angeljem; tudi jaz se odpovem njim in vsim tvojim bogovom“. Sodnik ukaže Jonu ud za udom odrezati in njegovo telo prežagati. Jona hvali Boga, ga prosi pomoči, in izdihne svojo verno dušo.

Vodilo. „Bog je naš pomočnik v terpljenji, kdor vanj zaupa, ne bo osramoten.“ —

Sv. Timotej diakon sprič.; sv. Gregor škof spoz.; sv. Favsta, mati svete Anastazije.

Kronanje nebeške Kraljice na Slovenskem.

Čitatelje „Zgod. Danice“ in častilce prečiste Marije Device bo veselilo zvedeti, da se je slovesnost kronanja nebeške Kraljice, ki je bilo v Inomostu na Tirolskem, 25. vinotoka že posnemala tudi drugod, in sicer na prvo na naši ljubi slovenski zemlji, 8. listopada, ravno v zahvalno nedeljo, pri sv. Jurji poleg južne železnice na Štirnem.

Bili so pobožni družbeniki apostoljstva molitve sklenili nebeško Kraljico s tem počastiti, da bodo njeni krasni podobi dragoceno krono slovesno darovali. In ko se je iz tirolskih novin, zlasti po „Sendbothu“ zvedilo, da so premožne gospé že začele bisere, zlahtno kamenje in zlató darovati; prinese neka blaga žena župniku zlato z dragimi kamni kinčano zapóno (Broche) in štiri zlate obeske za ušesa, ktere je samo pri poroki imela, in prosi, naj bi se ta kinč za kreno Marije Device porabil. V kratkem derujejo še druge žene srebra in denarja, in krona se je dobila krasna in veličastna, da je veselje. Izdelal jo je znani umetnik Matej Šrajner v Ljubljani.

Slavnoznani Janez Volf v Ljubljani nam je bil novo podobo farnega patrona, namreč sv. Jurja, izvrstno naslikal, Janez Šubic v Škofji loki za njo velikanjski okvir sposobno izdelal; toraj se je stari tabernakelj slabo odlikoval pod novo tablo, tem manj, ko je pod podobo sv. Jurja za tabernakeljnom še prezala podoba Marije Device postavila se, ktero je priljubljeni podobar Jakob Gšiel v Gradcu napravil. Moralo se je tedaj skrbeti, da se umisli nov tabernakelj, primeren krasni sliki svetega Jurja, podobi Marije Device in malega Jezusa, ktero je delal podobar Falbesonar v Nasenrentu na Tirolskem.

Visoko učeni gosp. Avgust Ortwein, nadzornik in učitelj umnih stavb na Graškem vseučilišču, je vsim okoljainam preličen tabernakelj načrtal, Janez Šubic v Škofji loki ga iz lesa izdelal, in Tomaž Kotnik v Mariboru kaj okusno malal in pozlatil.

Ker je prejšnja zidana miza za tabernakelj morala ponižana in nekoliko nazaj postavljena biti, je po cerkvenih postavah bilo treba, da mizo mil. škof blagoslovi. Naprošeni so bili za to, in radi so privolili, da pridejo novo menzo, tabernakelj, slike in svete podobe blagosloviti in Marijo slovesno kronati.

Pripeljali so se prevzvišeni knezoškof gosp. Jakob Maksimilijan iz Maribora v saboto večer ob 5 po železnici in naravnost so se v cerkev podali; pred stranskim altarjem, na katerem so bile svetinje mučencev ss. Avkta in Fortunata hranjene, so se opravile molitve, kakor jih ima brevir za mučence. V nedeljo že ob 3 zjutraj je gromenje možnarjev in vbrano zvonjenje pri farni cerkvi in pri 4 podružnicah farmane budilo. Ob 5 so se začele ss. maše pri stranskih altarih farne cerkve in v bližnji podružnici Marije sedem žalosti. Ob 6 so milostljivi knezoškof pri stranskem altarju maševali in po sv. maši domači župnik pridigovali. Ljudstva je bilo toliko, da se je vse terlo. Ob 8 je bila procesija iz duhovne hiše v cerkev; opravila blagoslovljanja altarja so terpele dve uri.

Ko blagoslov mine, pride 12 belo oblečenih devic z gorečimi svečami v rokah iz zakristije, zadnji dve ste na beli svitnati blazinici prinesli krasno krono za podobo nebeske Kraljice; za njimi prinese 6 mož s podobo Matere Božje in so jo postavi pred altar. Mil. škof blagoslovijo krono, poklonijo se do tal pred podobo, zapojejo „Magnifikat“ in s njimi pričujočih 10 mašnikov, in denejo krono na glavo Dirici Mariji. Solze pobožne radosti so se lesketale po očeh pričujočega ljudstva, in v tistem trenutku, ko so možje nebesko Kraljico na prestol postavili, se je po cerkvi zaslišal tisti rahli zdihljej, ki se siloma izliva iz globočine serca, kadar človeka kaj nenadoma razreseli.

Zdaj stopijo mil. knez in škof na prižnico in razlagajo na drobno pomen blagoslova cerkve in altarja, govorijo od velikanske svečanosti, ki je bila 25. vinotoka v Inomostu, ktere pozabili do smerti ne bodo, in voščijo srečo farmanom in pričujočim vsim, da obhajajo danes enako veselo svečanost, ako ravno v manjših razmerah, ali vendar v istem namenu in duhu. Vse je zvesto poslušalo besede višega pastirja in bilo do solz ginjeno. Po pridigi so oznanili odpustke.

Potem so čast. gosp. dekan Šmarski Martin Ivanec imeli peto mašo, pri kateri jim je streglo 6 mašnikov in svetilo 6 možev pa 12 belo oblečenih devic. Bogu hvala za dan, ki ga je dal! Hvala prevzvišenemu knezoškofu za njihov trud! Nepozabljiva ostane spomina vredna svečanost farmanom sv. Jurja in njihovim sosedom, ki so v obilnem številu pričujoči bili svečanosti lepi.

Pri sv. Jurji poleg južne železnice v dan sv. Barbare 1874.

Jož. Hašnik.

Guizotov testament in novi brezverci.

Izmed narbolj ošabnih in ob enem narbolj neapmetnih liberalcev so tisti, ki vsegamogočnega Stvarnika tajé, ali če ga že dopustijo, pa mu vendar odrekaje vso moč do vlade nature in vesoljstva. Njih napuh ne more verjeti, da Stvarnik, ki je naravi postave dal, nikakor ni nanje navezan, temuč jih spremeni kadar in kakor hoče. Torej ti ljudje vse za vraže razglasujejo, ako verniki n. pr. na prošnje svetnikov pomoči pričakujejo, ali če jo tudi že izprosijo od Boga za dež, za lepo vreme, zoper hudo uro, škodljive živali. Drugačne misli je bil sloveči francoski državnik Guizot, ki je nedavno umerl v visoki starosti. Zapustil je v svoji poslednji volji tudi svoje versko izpovedanje spisano in pravi med drugim:

„Potem ko sem dolgo živel, delal in premišljeval, sem dospel do prepričanja, ki je še danes moje prepričanje: da Bog, kateri je vesoljni svet in človeka vstvaril, ga tudi vlada, ohrani in spreminja, bodi si po vesoljnih

postavah, ki jih natorne imenujemo, bodi si po posebnih djanjih (činih), ki jih zaznamnujemo za čeznatorne, in ktere enako, kakor splošne postave izhajajo od njegove popolne in svobodne modrosti in od njegove neskončne mogočnosti, ki nam je dano jo spoznavati v njenih delih, odrečeno pa nam je poizvediti jo v njenih namenih...“

„Verujem v Boga in ga molim, ne da bi tudi le poskusil ga zapopasti. Vidim ga povsod pričujočega in djanskega, ne le samo v vednem vladanji vesoljnega sveta in najbolj v življenji človeških duš, ampak tudi v zgodovini človeških družbinste, posebno v starem in novem zavjetu, spominkih razodenja in božjega vladanja po posredovanji in daritvi in smerti našega Gospoda Jezusa Kristusa za človeški rod. Klanjam se skrivnosti sv. pisma in evangelija in se anam vsega znanstvenega preiskovanja in ugibanja, s kakoršnim so jih ljudje hotli razlagati.“

Do tacega spoznanja je prišel Guizot, akoravno še katoličan ni bil, temuč se je štel k „reformircem“. To so zares lepe besede, častitljive reči, ki pravi mož, da se je tega prepričal potem, ko je dolgo živel, delal in premišljeval. Vender pa pravi eden amerikaljskih konvertitov (spreobrnjenec) k temu veroizpovedanju: „Katoliški katekizem za otročiče pa to še veliko ložej in lepše pripoveduje v besedah apostoljake vere: „Verujem v Boga Očeta, vsegamogočnega Stvarnika nebes in zemlje“. — Prav ima pesnik, ki pravi:

Kar umnih um ne vé, ne izmodruje,
To prosto otročje serčice spolnuje.

„Was kein Verstand der Verständigen sieht,
Das übet in Einfalt ein kindlich Gemüth.“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ihana. Kakor verli Slovenci sploh, tako so tudi Ihanski farani vneti za zaljšanje svoje lepo zidane cerkve. Prenovili so v poslednjih letih pet altarjev in jih pozlatili, ter je cerkev znotraj prav lepa. Ali zunaj cerkve je bilo mnogo pomanjkljivega. Ni imela n. pr. cerkev mertvašnice, pokopališe je bilo silno majhno. Že mnogo lét je nas deželjska gosposka priganjala k napravi mertvašnice in podaljšanju pokopališa; ali odlašali smo z delom, dokler se je dalo. Lansko zimo in spomlad je pa legar s kozami vred po naših, kakor tudi po družih krajih hudo razsajal in ljudi moril, ter nas primoral, da smo precej spomladi mertvašnico zidali in tudi pokopališe čez polovico podaljšali. O godovanju sv. Jurija, našega farnega pomočnika, so prečastiti gospod Janez Toman, Moravški dekan, novo pokopališe slovesno blagoslovili in Božjo službo obhajali.

Če nismo hotli čakati časa, da bi se zvonikova streha na cerkev poderla, smo mogli stari strohnili les znad zvonika na tla spraviti, in ga z novim močnim lesom nadomestiti. Srečne se štejemo, da smo dobili prav izvedenega moža, Janeza Verhovnika, tesarskega strokovnika iz Tujnic poleg Kamnika, kateri je prav po nizki ceni vse delo prevzel, potem nam pa ves zvonik tako močno in lično doveršil, da so ga hvalili vsi izvedenci, kateri so delo ogledovali. Tudi zná ta tesar zvonove tako umetno v zvoniku razobesiti, da z nar težjim zvonom lahko sam človek zvoní. Letošnjo spomlad je on na Šmarni gori zvonove tako umetno vravnal, da tudi z velikim, čez 52 stotov težkim zvonom, čez 60 lét stari cerkvenik lahko zvoní. Dasiravno še mlad, je že čez 20 zvonikov popravil.

Ako smo lep nov zvonik imeli, smo hotli tudi mogočne lepe in soglasne zvonove iz njega slišati. Stari,

še ne poškodovani veliki zvon z 12 stoti teže je bil vsem po volji in sklenili smo, da ostane za srednjega; ali stari srednji zvon je bil prevotljen in ves obrabljen, mali je bil še starši; toraj smo sklenili velikega in malega viliti dati.

Gospod zvonar Samasa nam je razsodil, da stari zvon ima glas *E* in da mora veliki imeti glas *Cis* in mali *Gis*, novi veliki zvon mora 30 in mali 8 stotov tehtati. Stari zvon z 12 stoti je tanjši, kakor so današnji novi zvonovi, in ima po zvonarjevih besedah tako močen glas, kakor današnji novi zvon s 16 ali 17 stoti. Nova zvonova sta iz nar boljsega blaga vlita, prav lično narejena, in se svetita kakor srebro. Kar je pa pri zvonéh poglavitna reč, je to, da se s starim zvonom popolnoma vjemata in imata prav čist, čverst in prijeten glas. Ne le domači farani jih prav z veseljem poslušamo, tudi ptuji jih močno hvalijo; stot je po 88 gl.

Veliko žalosti in strahu smo prestali, preden smo zvonove v zvoniku imeli. Nesreča se je bila pripetila pri vožnji in pri vzdigovanju zvonov v zvonik. Ker smo bili vsi farani silno veseli novih zvonov, je tudi več faranov želelo ju iz Ljubljane na dom voziti; zlasti se je bila vnela med dvema sveta vojska, kateri ju bode iz Ljubljane vozil, in farani smo prisodili enemu čast novi veliki zvon voziti, ker ga obadva voziti nista mogla. Ali časti silno veseli voznik je bil pri vožnji silno nesrečen. Imel je silno napačno navado, da je z nogu na vago pri vozu stopal, predenj je šel na voz. Ko zdaj tako stopi, se vaga nesrečno zasukne in mož pade pod kolesi, ki ste mu nogi sterli. Ni bilo delež od Ljubljane, torej so ga precej odpeljali v bolnišnico, kjer je pozneje revež vsled tega umrl. Bog mu gotovo povračuje na unem svetu njegovo gorečnost za dobro reč; nam pa je silo britko, da se je zgodila ta velika nesreča. Šli smo bili uro delež zvonovama naproti in v sprevodu med molitvijo sv. rožnega venca smo ju spremili k farni cerkvi.

Drugo nesrečo in strah smo imeli pri vzdigovanju velikega zvona v zvonik. Ko ga z vervijo kviško vzinemo in se zvon že linam bliža, se verv preterga, — zvon pade na močen tram dva sežnja nad zemljo, ga prelomi, pa se tako srečno na stran oberne, da na zvonove korenine pade in se tudi naj manjši škoda ne zgodi. Pravijo, ko bi bil zvon sploskoma naravnost na zemljo telebil, bi se bil zaradi silne teže zrakove razpočil, in imeli bi bili k manjšemu škodi 800 gl. Ta nesreča tesarskega mojstra tako prestraši, da si precej naroči lastno verv za 125 gl., rekoč, da nikdar več ptuji vervi zvoná ne zaupa. Drugi dan smo srečno z dvema vervima zvon v line potegnili.

Lepo slovesnost za nova zvonova smo obhajali angeljsko nedeljo. Prečastiti gospod o. Bogomir Hlebec, gvardijan v Kamniku so imeli veliko mašo z leviti in pridigo. Pri tej priložnosti moramo očitno spoznati, da so samostani za našo deželo, kjer je že zdaj pomanjkanje duhovnikov, velika dobrot. Ko so bili nam naš gospod fajmošter umrli, so hodili pol leta vsako nedeljo in praznik v Ihan mašnik iz reda sv. Frančiška Božjo službo obhajati; in če tudi svojega fajmoštra imamo, nam vender trikrat na leto pridejo o naj večih slovesnostih iz Kamnika imenovani gospodje Božjo službo opraviti, in velikokrat v potrebi so prišli pomagati tudi spovedovati; ravno tako radi pomagajo tudi drugim duhovnikom in duhovnicam, kadar jih potrebujejo; zatorej jih tudi vsi posebno cenimo, ljubimo in spoštujemo, ter želimo, da bi v naši okolici in po družih krajih vedno ostali, pa se tudi samostani po mestih napravili, kjer jih ni.

Ko bi utegnil kak liberallec to pisanje brati, bo gotovo nevoljen in godernjal, rekoč: „Glejte, kako imajo

klerikalci in mračnjaki denarja obilno za nepotrebne reči!“ Ali mi mu rečemo: Mi nimamo denarja, primanjkuje ga nam celo za potrebe; ali ko gre za Božjo čast, si odredimo radi pri naj potrebnih rečeh, da kake solde za zaljšanje cerkve prihranimo. —

Ker še nihče ni redke slovesnosti omenil, ktera se je v naši bližnji okolici godila, naj jo mi naznamo. Na roženkransko nedeljo so pri sv. Trojici, podružnici velike Moravske fare, prečastiti gospod Mihael Borc, fajmošter v pokoju, svojo tretjo novo ali demantno sv. mašo peli. Dasiravno že 60 let mašnik, v 89. letu svojega življenja in nar starši mašnik naše škofije, vender še delajo v vinogradu Gospodovem. Samostojne službe ne morejo sicer oskerbovati, ali pri imenovanju cerkvi še vsakdan mašujejo in ob nedeljah in praznikih Božjo besedo ljudem oznanujejo, kateri imajo daljoo pot do svoje farne cerkve. Kmalu, če jim Bog dá, bodo doživeli 90. leto, leto starosti sv. Janeza evangelista, kterega so mogli učenci v zbiralniše kristjanov nositi, in kateri ni mogel veliko besedi govoriti, temuč je vedno ponavljal besede: „Otročiči, ljubite se med seboj!“ Prečastitemu gospodu Borcju je pa dobrotljivi Bog toliko telesno moč in zdravje dodelil, da zamorejo sami brez ptuje pomoči v cerkev in iz cerkve hoditi, in tudi daljši ogovore do poslušavcev še imeti. Bog jih obrani še mnogo let pri taki moči in pri takem zdravju. Imenovani kristjani bi zavoljo pomanjkanja duhovnikov težko dobili mašnika, kateri bi jim zgubljenega nadomestoval!

Tudi na drugi strani naše fare, proti Ljubljani, so naši verli sosede v fari sv. Jakopa pri Savi zavoljo zaljšanja svoje farne cerkve vse hvale vredni. Pred nekoliko leti so si napravili nove prav soglasne in težke zvonove, so vse tri altare v farni cerkvi prenovili in preslatili; tudi jim zaljša cerkev nov, močno pozlačen Križev pot, in oskerkeli so si nove orgle. Ali farna cerkev je bila silno nizka in majhna; letošnje poletje in jesen so jo pa tako predelali, da je vsa drugačna, skoraj nova, in vse, kar je bilo pred pri cerkvi lepega, se zdaj v novi cerkvi lepši kaže. Cerkev je zdaj prav lepo zidana, večji kakor popred in veliko višoji; obok je prav lepo izdelan in razdelitev posameznih delov primerna. Zahvaljeno nedeljo je bilo se delo pri cerkvi srečno dokončano, in prečastiti gospod prošt A. Jarc so prenovljeno Božjo hišo med obilnim spremstvom gospodov duhovnikov blagoslovili, potem pa veliko duhovno opravilo s pridigo imeli.

Če se oberne od Ihana proti gorenski strani, vidimi, da tudi na Goričici, podružnici velike Mengeške fare, kjer imajo svojega duhovnega pastirja, so poslednje leta za svojo cerkev veliko storili. Pred tremi leti so si napravili tri nove zvonove (pri Samasu), katerih veliki tehta 24 stotov in pol; in vsi trije so tako soglasni, da jih ljudje na vsih krajih zavoljo lepih, močnih glasov in zavoljo prijetnega soglasja močno hvalijo.

Letošnje poletje je pa tisti tesarski mojster, ki je pri nas zvonik delal, tudi na Goričici vse tesarsko delo pri zvoniku ravno tako lepo novo doveršil, kakor pri nas. Kako zamorejo ljudje toliko za Božjo čast storiti, bi utegnil kdo poprašati. V naših krajih ljudje slavnike izdelujejo, ne zaslužijo sicer veliko na dan, po 15 do 30 soldov, in s tem zaslužkom si morajo hrano in obleko kupovati, pa še kak sold za svojo ljubljeno cerkev na stran dene. Naj bo vse Bogu na čast, pa tudi v spoštovanje vsem dobrim faranom, kateri skerbé za lepoto svojih cerkev po Slovenskem.

Iz Poljske fare, 4. grudna. Ravno bo osem mescev, odkar smo zgubili svoja dušna pastirja. Na veliki petek smo pokopali mnogozaslužnega župnika gosp. Mart. Pajka, in precej čez 10 dni potem tudi pobožnega in

gorečega duhovnega pomočnika gosp. Matija Pazlerja. Hudo so farmani žalovali za njima in bridko jokali pri obeh pogrebi, kar je bilo znamenje, kako dobra in vneto duhovna sta bila ranjka, in kako priserčno farani ljubimo dobre duhovne pastirje, če tudi kdo drugač blekne zoper nas.

Kakor hudo smo pogrešali ranjka gospoda, ravno tako težko smo pričakovali novega gosp. župnika, ktere ga smo na naše veselje ravno kar dobili, čast. gosp. Fr. Levičnika. Šli smo bili po njih robo in opravo z več kot 20 vozmi na Prežganje v hudem mrazu, v snegu in po taci potih, da bi drugemu tudi za dobro plačilo ne bili tega storili.

S kakšno ljubeznijo smo pričakovali novega župnika, razvidilo se je tudi iz lepega kinčanja cerkve zunaj in znotraj na dan njih vmestovanja. Več zastav je vihralo s stolpa, primerni napisi na raznih prostorih, pok možnarjev in veselo vbrano zvonjenje je naznanjalo, da gospoduje posebno veselje in imenitna slovesnost v fari. Tako ljubimo in spoštujemo svoje dobre dušne pastirje.

In prav takega pokazali so se naš novi duhovni oče v prvem svojem govoru do nas, v katerem so prav določno povedali, s katero stranko bodo držali, in na kteto stran se bodo vstopili. Rekli so med drugim, da bodo držali z naj večim gospodom in z naj večjo gospo, in sicer z Gospodom nebés in zemlje in z nar svetejši gospo Device Marije, patrono naše farne cerkve.

Priporočali so pa tudi nam, da se naj na njih stran vstopimo in z njimi deržimo, kjer le če bomo na strani Božji in Device Marije, in z njima deržali, nam je upati mirne smerti in srečne večnosti.

V čast presvetemu Jezusovemu Sercu.

O Serce najsladkejši!
Mi vsi v stotere glase,
Te hvalimo, častimo
Zdaj in na večne čase!

Na pomoč mi hitite,
Duhovi na višini!
Mi revno serce vžgite
V ljubezni, Serafini!
Da pojem pesem novo,
Ti Serce najsvetejši!
Premilo Jezusovo
O Serce naj sladkejši!

O žar, ki v sercih vtrinjaš
Ljubezen pregorečo,
Z obrambo jih ogrinjaš,
Varuješ pred nesrečo:
Odverni Cerкви sile.
Nevér zatri talase! *)
Združimo v prošnje mile
Mi vsi v stotere glase.

Iz Tebe vir življenja
Nam grešnikom izvira,
Varuj nas pogubljenja,
Ko naše truplo umira,
Presveti plam žareči,
Le v tebi naj zaspimo,
Po tebi hrepeneči —
Te hvalimo častimo!

Oj, da bi slava tvoja
Vso zemljo napolnila!

*) To je, valove, — po grško pomeni „morje“.

Oj, da bi duša moja
Ti peti vredna bila!
Serce neskončno sveto,
O daj, da zabim náse,
Te ljubim žarno vneto
Zdaj in na večne čase!

Radoslav.

Poglavitne čednosti dobrega otroka.

Ljubezen do molitve.

Unkrat imenovano prelepo čednost, pokoršino, vam bo Bog dodelil, ljubi otroci, če bote Boga zanjo prosili, to se pravi, če bote radi in lepo molili, zraven pa si prizadevali prav pobožno živeti. Preljubi Zveličar je obljubil, da nam bo vse dal, kar ga bomo dobrega prosili v molitvi. „Molite“, je djal, „in se vam bo dalo, išite in bote našli; terkajte in se vam bo odperlo.“ Jezus sam je molil, — in kako je molitev ljubil!

Slišali ste velikrat, kako svetó so svetniki živeli. S čim so to dosegli? S tim, da so še prav majhni začeli prav lepo in zvesto moliti, in da so stanovitno in veliko molili. Molitev jih je greha varovala, molitev jih je posvetila.

Molitev je svet ogenj, ki gori kakor nebeška luč v lepi duši in serce k dobremu ogreva. Molitev je tudi naj slajši in naj ljubeznjivši vonjava, ki kakor od pre-drazih cvetlic lepe duše puhti v višave in pred Božji sedež. Zato pravi sv. pismo, da je molitev Bogu pri-jeten duh.

Morebiti ste že občutili, kako včasih hudo nagnjenje človeka v ta ali uni greh vabi, kako ga hudobni duh ali pa tudi zanikaren človek skuša in zapeljuje. S čim se odvernejo in premagajo take hude skušnjave? Z molitvijo. Zato tudi molimo v očenašu: „Nas ne pelji v skušnjavo“. Zvesta molitev dušo tako vterdi, da je nepremagljiva. Otroci molite, da vas bo Bog greha obva-roval!

Človek pa tudi prav veliko potrebuje od Boga, zato mora veliko moliti in prositi. Če bote veliko molili, bote veliko milost dosegali. Če zvesto molitev opu-šate, je prav nevarno za vas, da vas bo milost Božja zapušala in najberže tako zapustila, da padete v velike grehe, in to je naj večji nesreča. Tega Bog obvari! Mo-lite tedaj vedno, in Božja pomoč vas ne bo zapustila.

Vaše serce bodi zmiraj z Bogom zedinjeno, in to bode tako kakor vedna molitev. Recite zjutraj: „Naj bo vse Bogú na čast!“ To je dober namen, ki bode pešvečeval vaše dela in majhne trude.

Z Bogom začni vsako delo,
In bo dober ték imelo.

Ni dopovedati, kako lep pred Bogom in njegovimi angeli je dober otrok, kadar ponižno kleči pred Bogom, sklenjene ročice k njemu povzdiguje in moli.

Slavni mornar Alfons Albukerk je bil nekdanj v silovitem viharji na morji. Velika je bila nevarnost, da bode konec storil s svojimi mornarji. Alfons pa vzame v roke nedolžno dete, ki je bilo tudi takrat na ladiji, ga povzdigne proti nebu ter prosi Boga, naj jim bo vender milostljiv zavoljo tega nedolžnega otročiča, ako drugač ne. In lejte! bil je uslišan.

Razgled po sreću.

Angleško. Te dni so v Londonu pričeli opravila v velikanski novi cerkvi sv. Janeza, katero imenujejo

„ritualsko“ ali obredovsko, ker je v nasprotju s protestantskimi opravljena s podobami (štatvami) Marije D. in svetnikov. Še bolj posebno pa je to, da se je našel anglikanski škof, namreč iz Vinšestra, ki se je vdeleževal blagoslovljevanja. Njegov prednik na ondodnem škofovskem sedežu je bil vložil podstavno skalo k temu tempeljnu. V govoru je omenil, kolika nevarnost je za anglikansko cerkev, ter se ji zarad ločenj med svetnjaki in cerkvenjaki velik polom bliža. Znamenito v „ritualizmu“ je to, ker angleško ljudstvo je naveličano merzlot in dolgočasnosti v protestantski veri in bogočastju in se v velikih razmerah povrača v svojo pravo, to je, v katoliško Cerkev, za katero so bili nekdanji liberaluhi uboge ljudi goljufali in so jih s trinoško silo tirali v krivoverstvo. Da bi to gibanje angleškega naroda v katoliško Cerkev ustavili, so začeli anglikanci sem ter tje čedalje bolj posnemati zunanost ter obrede katoliške Cerkve. Tudi spoved že mnogi zopet imajo. To pa jim ne bo nič pomagalo, dokler se tudi bistva, namreč nauka sv. Cerkve zopet ne poprimejo. Zgubljeni sin je še le potlej mir dosegel, ko se je bil čisto povernil na svoj zapušeni dom, ko ga je oče v naročje sprejel, oblekel, mu perstan na roko dal.

Drobne novice. Bruselska vlada je na sledi nekega rudečarskega shoda. — Iz Olota v Kataloniji se sliši, da so bili republikanci tam od Karlistov hudo tepeni ter so zgubili 600 mrtvih, 4455 od Karlistov zajetih, in veliko orožja in robe. — V Rim k sv. Očetu je undan prišel iz Angleškega vikši škof dr. Manning, te dni pa nadškof iz Bolonje, kardinal Morichini, in monsig. Cecconi, ki je od papeža odmenjen za nadškofa v Florenci. — V večer 2. grud. se je bilo v Rimu zbralo več laških ministrov, poslancev in družih, da bi zdravili rane morij in pobijan v Siciliji. Zastonj pa bodo ti zdravniki zdravili, dokler prava zdravnica, Cerkev, nima zopet prostosti stegniti svojo zdravilno roko nad nesrečno deželo. Ali se ne vidi tudi po vsih družih katoliških deželah in deržavan, da je morij, pobojev, zmešnjav toliko več, kolikor delj se odterguje od Cerkve in sv. Očeta? Ali ne gré tudi šolstvo v tacihi okolišinah toliko bolj v šibre, kolikor bolj se liberalci péhajo ga povzdigniti? — „Osvobodovavci“ Rima, katerih nezgoda je: vse potreti, pravi „Unità“, so kremplje zasadili tudi v starodavno in preslavno umetnijsko akademijo „San Luca“, sv. Luka. Večina profesorjev in sicer njih naj boljši so nevredno spoznali, da bi se podvergli novim „padronom“ in so se drugam preselili, blizo „Foro romano“; v starem poslopji pa gospoduje nasprotnost tega, kar so „lepe umetnosti“ (negazione del bello), to je, revolucija. Ta akademija je une dni zgubila preslavnega svojega uda, profesorja viteza Karola Mir. Voigt-a, berlinskega katoličana, ki ima evropejsk slovez in je 13. okt. umerl v Terstu. Bil je rojen 6. okt. 1800. — Francoski narodni shod se je po dolgem prestanku zopet pričel 30. novembra. — V nemškem deržavnem zboru je zraven Winthorsta tudi dr. Buss gorko besedo spregovoril v prid federalizma. — Predsednik Chilijski, nekateri ministri, starašini in poslanci so od ondodnih škofov izobčeni, ker si v postavodajstvu hočejo prilastovati pravico papeževe pečatnice prepovedovati, ako bi k uporú dražile, to se pravi, ako bi gospodom frajmararskega duha ne bile po volji. — V Parahibi in Pernambuki v Rio de Janejro je ljudski hrup vstal, ker je vlada dva škofa obsodila. Ljudje so vpili: Ob tla mavtarje! — V Monakovem je dr. Sigl obsojen na 10 mescev v ječo, ker je rekel, da napad v Kissingu na Bizmarka je bil zgolj komedija. — Na Serbskem se je ministerstvo menjalo, spremenilo se v bolj „liberalno“ in „prenavljavno“. Bojé se, da s tem je nemški libera-

lizem tudi v Serbijo prikrošnjal. Se bo vidilo. — Don Karloz si je višega poveljnika unstran reke Ebro izvolil generala Dorregaray-a. — V francoskem narodnem zboru je Dupanloup dokazoval, da naj večí nevarnost sedanjí čas je v napredujočem materijalizmu in ateizmu (v grúdomoljstvu in brezverstvu). Obravnaval se je vladni predlog o naučni svobodi, ktereга je pobijal Gambetov bivši prefekt in prekucuh Challemel-Lacour.

Listek za raznotero robo in blago.

Naša ljuba Gospa presv. Serca.

I.

Naša ljuba gospa
Presvetega serca! —
Spomni se veljave,
Ktero ti daje sam Bog;
Naše glej težave,
Reši, reši nas nadlog!

Vedi, ker kraljica
Si vesoljnega sveta,
Da si pomočnica
Vsemu svetu odmenjena.

Vsi zaupajoči
Na ljubezen materno,
Ki tebi zdihujoči
Serčno-milo kličemo.

Slavna ključarica!
Vir vsih milost nam odpri,
Sej ti vratarica
Vsih zakladov Božjih si.

Sej ti gospoduješ
Serce svojga Jezusa;
Ti zapoveduješ,
Vse, kar rečeš, obvelja.

Mati, oh odpiraj
Nevsušljivi ta zaklad;
Grešnikom oviraj,
Da ne padejo v prepad!

Daj zaklade svoje
Svojim otročičem v prid,
Da ljubezni tvoje
Moč nam srečen bo izid.

Milost nam dodeli,
Da vsi k tebi pridemo;
Večno da veseli
Slavmo svojo te Gospo

Tega nam odreči
Saj ne moreš, o Gospa!
Prosimo klečeči
Z dna ponižnega sercá.

Iz Ljubljane. Drobthinice s popotovanja prečast. o. Salezija Volčiča. (Dalje.) Medgyes je zelo v sredi Sedmograškega, od tod latinsko ime Media. To mesto ima okoli 6500 prebivalcev, med temi le kakih 600 katoličanov latinskega obreda, pa nekaj več katoličanov gre-

škega obreda. Največ je Rusov (luteranov), ki imajo v oblasti tudi poglavitno cerkev v mestu, ktera je bila nekdanj katoliška. — Ta cerkev je velika, zidana v gotičnem slogu, in stoji v sredi mesta, okoli in okoli je obdana s terdnim zidovjem v brambo zoper nekdanje napade turkov. Po hribih okrog mesta raste pleme naj boljših vin sedmograških. Vročina v začetku avgusta je bila večji kakor je v Reki ali v Gorici. V medgyeškem samostanu je bil kapitelj.

Csik-Somljo (izgov. Čik-Šomljó) je sicer le velika vas v Sikulski deželi, ima pa velik frančiškanski samostan, ki je bolj podoben opatiji kakor konventu manjših bratov. Cerkev Marijnega obiskovanja je daleč krog sloveča Božja pot, okusno in kaj veličastno zidana; dolga je 85, široka 31 stopinj zunaj duhovniša; duhovniše je široko 19 stopinj. Kor je 34 st. širok in 11 st. dolg. Orglje sežejo čez ves kor, kakor je širok; zunanje lice je olikano in z osmerimi stebri ozaljšano. Te orglje so večji in še dražji, kakor v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. Sploh ni nobena cerkev v Ljubljani tako velika in tako veličansko zidana, kakor ta.

Pri tem samostanu je štirirazredna začetna šola, pripravnica s tremi letniki ter gimnazija z osmerimi razredi. Učenci hodijo vsaki dan k sv. maši in pojejo prav lepo v ogerskem jeziku.

Škofija zedinjenih grekov na Sedmograškem ima trikrat več duš, kakor škofija latinskega obreda. Greško-zedinjeni škof, Mihael Pavel, stanuje zdaj v Szamos-Ujvár-u (Armenopolis). Ta škof ima tukaj 6 korarjev in semenišče za greško-nezedinjene bogoslovce. Greško-nezedinjene mašniki so ravno tako izobraženi, kakor mašniki latinskega obreda; v bogoslovji se pošteno podučujejo. Ne pa tako razkolniški greki, ki so zelo neollikani; njih bogoslovsko učenje je le bolj v obredih ter ceremonijah. 14. rožnika sem kosil pri škofu Mihaelu Pavlu.

V Szamos-Ujvaru armenci posebno časté sv. Antona Padvanskega; skor vse maše se vsak dan pri altarju sv. Antona pojejo. Ljudje dajejo za peto mašo po 50 kr., za tiho pa po 40 kr.

Na Sedmograškem so po latinsko-katoliških cerkvah viditi skor samo meščanski ljudje, kmetov skor nič ni, ker ti so zedinjeni ali pa nezedinjene greki in hodijo v svoje cerkve.

Vsaka frančiškanska farna cerkev ima več podružnic brez cerkvá, in sicer ima Dees 115 podružnic, Fogaras 56, Kida 60. Köhalom 28, Szaszvaros 37, Magyar Lapos 48, Vajda Hunyad 17. (Dalje nasl.)

Od duhovskega podpornega društva. (Naznanilo.) Koncem leta se bode tiskal imenik udov duhovskega podpornega društva in dal se bo poštev za leto 1874. Da toraj vse imena v imenik pridejo, so prijazno prošeni tisti, kateri še niso, da bi plačali svoj letni donesek do 26. dec.

V Ljubljani 9. dec. 1874.

Odbor.

Petdeset ubožnih otrok je bilo v nedeljo v čitalnični dvorani z novo obleko obdarovanih. — Tombola v katoliški družbi na Šmarni dan je dala v ta namen do 70 gl. čistega dobička.

Katoliška družba rokodelskih pomočnikov, ki je zgubila svojega verlega začetnika in načelnika dr. L. Vončina, je k sreči zopet prav dobro oskerbljena: njen vodja je postal poprejšnji namestnik g. J. Gnjezda, prefekt v Alojznici, namestnik pa g. J. Flis, katehet v nunskih šolah, ktera sta ob enem njih učenika z gg. M. Močnikom in P. Angelikom vred. Pri tako verlih močéh gg. pomočnikom in pridnim fantičem prav

iz serca srečo vošimo. Bode pa le še dobra volja in junaški duh v družbi.

Cena mesa. Za mesec gruden je cena mesa v Ljubljani nastavljena tako-le: naj boljši govedina pitanih volov po 29 kr., srednja 25 kr., naj slabji po 21 kr.; kravje in delavnih volov po 26, 22 in 18 kr. libra.

Župnik in dekan v Kranju je postal čast. gospod Anton Mežnarec.

V Gorici je god Marije Device neomadežanega spočetja obhajal svojo novo mašo č. o. Donat Šuster, iz reda oo. kapucinov.

V državnem zboru so se slišali čversti govori, iz katerih drugi pot kaj. Čudno, da se nič ne sliši o spremembi jetniških zadév, ko se vendar vedne pritožbe slišijo, kako si marsikteri zanikarneži želé v ječo priti.

Kazatelé slovanšti (slovanski govorniki), ki jih na svitlo daje gosp. Antonin Mužik v Pragi, se vedno nadaljujejo. Ravno je prišel na svitlo 1. sošitek četrtega zvezka, ki obsega govore raznih slovanskih pridigarjev od novega leta do pete nedelje po razglasenji Gospodovem in pa osnove pridig od novega leta do 3. nedelje po razglasenji. Celi zvezek z 12 sošitki velja 4 gl. Predplača se jemlje v: „Kněhtiskarně Cyrillo - Methodějské“ v Pragi „v růžove ulici čislo 5“.

Katoliški misijonarji. Ena sama številka letnikov za razširjanje katoliške vere naznanuje naslednje aposteljne, ki so šli med divje narode razširjat sv. vero: Lazazaristi so jih poslali 56 izmed svojih. 5. julija je iz Pariza 12 duhovnov šlo na morje v Kočincino in Kambodžo; 19. jul. 12 družih ravno tiste kongregacije (za zunanje misijone) v Malesijo, Mandžurijo, Kino, Tong-King in Hindostan; 2. avgusta zopet 13 misijonarjev iz ravno tega vstava v Kino. Poslednjič so šli 4 Oblati M. D. in 6 očetov Dominikanov v razne kraje. Tako ena sama številka naznanuje sto misijonarjev, ki so odšli v misijone. „Unità“ pristavlja: „Primerjajte to rodovitnost z jalovostjo protestanških misijonov, in učite se spoznavati, da katoliška Cerkev je od Boga“.

Da ložej goreče in zbrano moliš, se spomni pri molitvi, da moliš s celo Cerkvijo in za celo Cerkev, ter z zvesto molitvijo neizrečeno veliko koristiš veseljni sv. Cerkvi.

Duhorske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Župniki so postali čč. gg.: Anton Žober pri sv. Martinu v Rožni dolini; Jože Vraz st. pri Materi Božji v Puščavi, in Jože Sever v Podgorji. — Č. g. Juri Galun je prestavljen za kaplana v št.-Peter na Medvedovem selu. — Č. g. Miha Žumer je stopil v začasni pokoj. — Razpisane fare so: Sobota do 5. januarja, Razbor in št.-Peter na Medvedovem selu do 13. januarja 1875. — Umerl je č. g. Miha Klejnšek, duhoven v pokoji 14. nov. t. l. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: P. n. gosp. kan. Volc 20 frankov v zlatu. — Neimenovana roka 20 gl.

Za afrikanski misijon: Neimenovana 1 gl. — G. A. K. iz št. Ruperta 5 gl.

Za ubožnico v Bosni: P. n. gosp. kan. J. Volc 20 frankov v zlatu.